

WPP-I.410.61.2026.MC.2

Wójt Gminy Lubasz
ul. Bolesława Chrobrego 37
64-720 Lubasz

Dotyczy: uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Lubasz na lata 2026-2035.

Pismem z 5 lutego 2026 r. (data wpływu do tut. organu: 12 lutego 2026 r.) znak: RG.062.1.2025-2026, Wójt Gminy Lubasz na podstawie art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą ooś, wystąpił z wnioskiem o „uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Lubasz na lata 2026-2035.

Art. 47 ustawy ooś odnosi się do dokumentów innych niż wymienione w art. 46 ust. 1 czyli wszystkich, które nie mieszczą się w katalogach art. 46 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i dla których organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że ich realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Nadmieniam, że w przypadku wymienionych w pkt 1 i 2 tym kryterium jest stworzenie ram dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a w przypadku pkt 3 znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000.

W treści projektu Gminnego Programu Rewitalizacji wśród przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymieniono m.in: kompleksową rewitalizację terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie jeziora Lubasz, dla której wskazano szczegółowy zakres tego zadania, w tym w szczególności „Moduł IV: Nowa jakość przestrzeni obszaru rewitalizacji – adaptacja wybrzeża jeziora Lubasz w celu kompleksowego rozszerzenia oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej”, który przewiduje m.in. wyznaczenie przestrzeni pod instalację nowego pomostu oraz modernizację istniejącego, a także modernizację pomostów zlokalizowanych na pozostałych plażach wokół jeziora Lubasz; przeprowadzenie wokół jeziora Lubasz pieszo-rowerowej ścieżki edukacyjnej, łączącej poszczególne strefy rekreacyjne.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z 12 marca 2026 r. zwrócił się do Wójta Gminy Lubasz o jednoznaczne odniesienie do zaplanowanego działania inwestycyjnego, uwzględniając jego charakter, skalę, lokalizację oraz miejscowe uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne.

Wójt Gminy Lubasz, zarówno w piśmie z 5 lutego, jak i w piśmie z 18 marca.2025 r., będącym odpowiedzią na ww. zapytanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zawarł jedynie ogólne stwierdzenia odnoszące się do rodzaju i skali oddziaływania na środowisko dla ogółu przedsięwzięć, bez odniesienia do ww. przedsięwzięcia pn. „kompleksową rewitalizację terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie jeziora Lubasz”. Ponadto, nie przedstawiono wystarczających argumentów przemawiających za tym, że realizacja ww. przedsięwzięcia ujętego w projekcie dokumentu, nie spowoduje znaczącego oddziaływania na

środowisko, w tym na obszary chronione oraz chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt występujące na analizowanym terenie.

Zwracam uwagę, że obszar objęty ww. przedsięwzięciem stanowi teren Jeziora Dużego w Lubasz, którego linia brzegowa w dużej części jest niezagospodarowana, dodatkowo zgodnie z załącznikiem nr 1 do GPR projekt ten obejmuje również rozległe tereny leśne położone w północno i północno-wschodnim sąsiedztwie jeziora. Ponadto, teren znajduje się w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”.

Mając powyższe na uwadze oraz uwzględniając charakter planowanego działania, a także wobec braku wystarczających argumentów przemawiających za tym, że realizacja ustaleń projektu dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko uznano, że nie można wykluczyć znaczącego oddziaływania w wyniku realizacji ustaleń projektu dokumentu na środowisko, w tym na obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”. W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy ooś, mając na uwadze uwarunkowania określone w art. 49 ustawy ooś, dla projektu dokumentu pn. „Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Lubasz na lata 2026-2035” uzgadniam potrzebę przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Analiza przeprowadzona w prognozie umożliwi ocenę wpływu realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko.

Jednocześnie, zgodnie z art. 53 ust. 2 pkt 1 i ust. 3, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś, uzgadniam zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Lubasz na lata 2026-2035”.

Prognoza powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ooś.

W prognozie proszę określić aktualny stan środowiska obszaru opracowania oraz jego potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu, tzn. ocenić wpływ planowanych działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych na stan środowiska, w szczególności w zakresie emisji pyłów i gazów do powietrza, emisji hałasu, emisji pól elektromagnetycznych, emisji substancji do wód, gleby i ziemi. Analizę potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji ustaleń projektowanego dokumentu proszę przedstawić w formie opisowej wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy. Również w przypadku stwierdzenia braku znaczących oddziaływań lub oddziaływań pozytywnych na wybrane komponenty środowiska prognoza winna zawierać taką informację wraz z odpowiednim uzasadnieniem. W przypadkach gdy organ opracowujący projekt dokumentu nie posiada szczegółowych informacji na temat parametrów technicznych i rozwiązań technologicznych planowanych na danym obszarze przedsięwzięć, ocena oddziaływania na środowisko powinna mieć charakter prognostyczny, wskazywać możliwe do wystąpienia oddziaływania, uwzględniając różne warianty realizacji przedsięwzięcia, przede wszystkim najbardziej niekorzystne dla środowiska. Pomocne w takiej sytuacji może być korzystanie z informacji dotyczących inwestycji o podobnym charakterze i skali [R. Bednarek (red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, s. 50]. Natomiast w odniesieniu do działań zaplanowanych w projekcie dokumentu, dla których wskazano nazwę lub przybliżoną lokalizację, ocena powinna uwzględniać lokalne warunki środowiskowe. W prognozie proszę także przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

W prognozie proszę określić aktualny stan powietrza w strefie, do której należy obszar opracowania zgodnie z art. 87 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647). Informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) została opublikowana „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024”. Sporządzając prognozę i projektowany dokument proszę uwzględnić działania naprawcze zawarte

w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, przyjętym uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954), w szczególności dotyczące ograniczenia emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej, zachęt finansowych na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk, inwentaryzacji źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gminy, kontroli realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych, termomodernizacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, obniżenia emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach, w gminach miejsko-wiejskich, ochrony i zwiększania udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich, edukacji ekologicznej, zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego. W prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić problemy w zakresie jakości powietrza na obszarze objętym projektowanym dokumentem. W prognozie proszę określić przewidywane oddziaływanie istniejących i planowanych szlaków komunikacyjnych oraz innych terenów, na których są lub będą zlokalizowane przedsięwzięcia mogące powodować pogorszenie stanu powietrza na terenach objętych projektowanym dokumentem i terenach sąsiednich. W projekcie dokumentu i prognozie proszę zaproponować środki organizacyjne, technologiczne lub techniczne służące ograniczeniu ewentualnego niekorzystnego oddziaływania powodowanego emisją substancji do powietrza.

W prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na klimat (w tym mikroklimat), w szczególności na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych, wilgotnościowych. W prognozie proszę również przeanalizować w jaki sposób przewidywana zmiana klimatu (mikroklimatu) wpłynie na pozostałe komponenty środowiska. Określając wpływ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na klimat wskazane jest uwzględnienie zaleceń zawartych w opracowaniu „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020), opublikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Sporządzając projekt dokumentu i prognozę proszę również uwzględnić możliwość realizacji działań adaptacyjnych do zmiany klimatu, uwzględniających m.in. ochronę struktur przyrodniczych i terenów biologicznie czynnych, zachowanie spójności i drożności sieci ekologicznej, przeciwdziałanie wzrostowi temperatury na terenach zabudowanych i jego skutkom, zwiększenie retencji poprzez wydłużenie czasu obiegu wody i spowolnienie jej odpływu.

W prognozie proszę również określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na krajobraz, mając na uwadze potrzebę ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98).

W prognozie proszę określić aktualny stan klimatu akustycznego obszaru objętego projektowanym dokumentem oraz jego potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

W prognozie proszę określić aktualny stan środowiska gruntowo-wodnego na obszarze objętym projektowanym dokumentem, ze szczególnym wskazaniem obszarów zanieczyszczonych, na których nastąpiło przekroczenie dopuszczalnej zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Przy określaniu istniejącego stanu wód podziemnych i powierzchniowych oraz stanu gleby i ziemi proszę uwzględnić m.in. informacje dostępne na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, a także określić czynniki wpływające na ww. komponenty środowiska. W prognozie proszę wskazać jednolite części wód (JCW), w granicach których położony jest obszar objęty projektowanym

dokumentem wg podziału określonego w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335), określić ich stan oraz wyznaczone dla nich cele środowiskowe. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej <https://apgw.gov.pl/> dostępne są m.in. materiały pomocnicze w postaci narzędzi do przeglądania i pobierania kart charakterystyk JCWP i JCWPd oraz dane przestrzenne. Ponadto, w prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na jakość gleby i ziemi, a także na jednolite części wód. W prognozie proszę wskazać (wraz z uzasadnieniem), czy realizacja ustaleń projektowanego dokumentu może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz. U. z 2023 r. poz. 335).

W prognozie proszę wskazać, czy obszar objęty projektowanym dokumentem położony jest w strefie ochronnej ujęcia wód podziemnych. Jeżeli tak, w prognozie proszę przeanalizować zgodność ustaleń projektowanego dokumentu z przepisami dotyczącymi strefy ochronnej, ze szczególnym uwzględnieniem nakazów obowiązujących na terenie ochrony bezpośredniej oraz zakazów, ograniczeń i nakazów obowiązujących na terenie ochrony pośredniej.

Prognoza powinna określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić skumulowane oddziaływanie istniejących i planowanych funkcji terenów, wynikające z realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz terenów sąsiednich, na poszczególne komponenty środowiska, w szczególności na powietrze i wodę oraz klimat akustyczny istniejących i projektowanych terenów podlegających ochronie akustycznej.

W prognozie proszę ocenić walory przyrodnicze przedmiotowego obszaru, w szczególności proszę wskazać, czy w jego granicach występują gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

W prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na rośliny, zwierzęta i grzyby (w tym na gatunki chronione), na różnorodność biologiczną, na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”. W prognozie proszę również przeanalizować wpływ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na główne tendencje w zakresie zmian klimatu i różnorodności biologicznej oraz wpływające na nie czynniki. W prognozie proszę także zaproponować rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na rośliny, zwierzęta i grzyby (w tym na gatunki chronione), na różnorodność biologiczną, na cele ochrony ww. obszaru chronionego krajobrazu, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

W przypadku planowania prac związanych z termomodernizacją budynków; informuję, że stanowią one potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym m.in. jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. W prognozie proszę przeanalizować zgodność planowanych działań z zakazami obowiązującymi w odniesieniu do zwierząt

chronionych, wymienionych w rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji.

W przypadku inwestycji związanych z lokalizacją liniowych elementów infrastruktury technicznej w prognozie proszę ocenić wpływ realizacji tego typu inwestycji na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt i ich siedliska, tereny zieleni, zadrzewienia przydrożne itp., a także zaproponować działania minimalizujące ewentualne negatywne oddziaływania.

W przypadku prowadzenia prac związanych z obszarem zasobów wodnych w prognozie należy przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń przedmiotowego projektu dokumentu na zwierzęta i rośliny związane ze środowiskiem wodnym, w tym na ptaki i płazy, mogące występować na tym obszarze. W przypadku stwierdzenia negatywnego oddziaływania, proszę przeanalizować rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą ewentualnych negatywnych oddziaływań.

W przypadku realizacji nowych nasadzeń zieleni zwracam uwagę, że wprowadzanie do środowiska przyrodniczego i przemieszczanie w nim gatunków obcych, jest co do zasady zakazane. Należy mieć na uwadze, że każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrażającym rodzimej bioróżnorodności; w odniesieniu do drzew status inwazyjnych zyskały w ostatnich dziesięcioleciach np. jesion pensylwański, dąb czerwony, a regionalnie i lokalnie także bożodrzew gruczołowaty, wiązowiec zachodni czy orzech włoski. Należy uwzględnić przedmiotowe informacje w projekcie dokumentu oraz w prognozie.

Ponieważ w przepisach nie wskazano na możliwość odstępiania od wymagań co do zawartości prognozy oddziaływania na środowisko stwierdzono, że prognoza winna być sporządzona w pełnym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień, o których mowa powyżej.

Jednocześnie proszę, by we wniosku o zaopiniowanie projektowanego dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko powołać się na znak niniejszego pisma.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Joanna Kubiak
Kierownik Oddziału planowania przestrzennego
obszaru północnego
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Sprawę prowadzi:
Marta Czernów, tel. 61-449-93-02